

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. јула 1889.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Kamenic, (Srem) Syrmien). — Претплата и све што се тиче администрације пише се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Данашња опозиција у Србији.

I. „Напредњаци.“

Вражје се семе не мења лако,
Подлих ће створова увек бит',
И од тог има Србија
У презирању штит.
Поникне биљка отровна
Где ђаво семе баци,
Имена јесу различна,
Данас се зову „напредњаци.“
Има их шака људи
Без срца и без душе,
Зидати не умеду,
Па зато само руше.
Одрекли с' јавна рада,
Па сада кришом рове,
Са онима се грле,
Ком српска пропаст гове.
Обнажит' њине чине
Свакоме лако је — —
Тако је, — тако је.

II. „Либерали.“

Повесница нам прича
Јад, што се лако мења, —
И људе чистих смѐра
Заведу искушења.
Либерал = дично ј' име,
Увек ће ваљати,
И ко се дичи њиме,
Не сме га каљати.
Роду сте своје верни,
Србији љубав дасте,
Па нека вам врдина
На здравој њиви расте.

У чистих либерала
Образ је прва ствар,
Бришите с њега, бога рад',
Тај „напредњачки“ гар.
Сините свешћу поново,
Будите стубац јак.
То од вас иште Србија,
То иште Србин свак.
Није л' вам страшно, ако вас
Заступа Благоје — —
Тако је, тако је.

У Београду

П—ц.

У место уводног чланка.

Читаоци новина више пута не знају шта да читају, да не би, ако је пре ручка изгубили апетит, а ако је после ручка, да им и што горе не пасира.

То је њихова невоља. А ја опет имам другу невољу. Дошао на мене ред, да баш ја напишем први чланак за овај број „Стармалог“. Хтео сам као и Пера Тодоровић, да побегнем, „на паришку изложбу“ ал ме слагач укебао под капијом; хтео сам да се откупим, ал сам случајно данас обукао оне једине моје чакшире у којима никад новаца немам, па кад човек нема куда, онда мора пристати и на затвор, а кад се човек нађе у запари онда му и не шкоди поседити мало у хладу, да га не познаду.

Ту је перо, ту мастило, ту артија, шта ти ту нема на столу, (нема ни дувана, ни чаше пива, ни пар кобасица, да срце и перо веселије кудељу преде), и кад сам већ сео на место, онда ми с места паде на ум велико огромно питање: о чему да пишем?

Даклем читаоци не знају шта да читају, — а ја опет не знам шта да пишем. То је нека симпатија,

којом се цела ситуација (или управо гладуација и жеђуација) олакшава.

Ако успишем што о Фаркашу и о његовом згодитку, мислиће ко да сам му завидљив (а бога ми нисам; ја затворен, он затворен, ја не знам шта да кажем, он не зна шта да каже, па смо барабар).

Ако напишем што о оцу Василијану, рећи ће ко да сам гробијан.

Ако напишем што о владици Бранковићу, помислиће ко да ме је он већ позаренио.

Ако напишем што о Кошуту, могло би ми се преговорити да сам здопамтило.

Ако напишем што о Тиси, могло би ме ко дунцирати да сам велојалан (а мој је и стари пешир лојавнији него по некоји нови вовцати чивутски калпак).

Ако напишем што о одношају између „Браника“ и „Заставе“, рећи ће ми се, да бубам као путо о лотру (а ја би волео бити и путо, волео би и бубати, само не о нашу лотру).

Ако напишем што о Буланжеру, мислиће се да не знам ништа паметније.

Ако напишем што о Радићу, мислиће се да не знам ништа луђе.

Ако напишем што о филоксери, мислиће г. егзекутор, који ми се око куће врзе, да о њега запињем.

Ако напишем што о Мраши, изгрдиће ме „Н. Добра“ да о мртвима говорим зло.

Ако напишем што о „Н. Добу“, ругаће ми се и „Застава“ и „Браник“, што нисам пашао честитијег и родољубивијег противника, кад већ хоћу кога да измрцварим.

Ако напишем што о Стеви Вацком. — тај ме човек није никад частио, па шта ме се тиче, плаћа ли он своје пиварске дугове после тринаест година или после тринаест ономена (број тринаест није сретан ни у ком случају).

О Абердару нећу да пишем, јер и моја жена носи мидер, па би могла помислити да се њој ругам.

О Бизмарку немам шта писати, — не пише он ни о мени ништа.

О бивш. краљу Милану нећу да пишем старим пером, а још мање са Пером (Тодоровићем).

О Бугарима нећу да пишем, јер они су већином бостанџије, па се сад спремају да беру бостан, па што да им сметам, кад им Кобург не смета.

О Либералима у Србији нећу да пишем, јер нећу да бркам добре и мудре Србе са несретним Благојем.

О напредњацима не знам шта да пишем, и камо среће да нисам никад знао о њима што ни читати.

Али за име света, та не морам ја писати баш о политици, — и то је сретна мисао, која ће ми помоћи да овај чланак достојно и праведно завршим.

Гледим у артију пред собом и то ме на нешто потсети.

Артија има своју велику прошлост, ал има и велику будућност. Није доста што сад од ње праве точкове (окретала се она и до сад и овако и онако), шине (шинула је она и до сад многе), судове (судила је она и до јако многима), колебе (колебала се и до сад), — него ето сад је неко дошао и на ту мисао да од артије прави одела и обуће.

Тешко је било доћи до те идеје, а сад већ врломе проналазачу можемо и ми помоћи мало напоменувши му, од које би се артије које одело могло добро правити.

Ето н. пр.:

Од флиспанира могли би се правити прслуци за неке песнике; — флиспанир упија воду, а то песмама њиховим не би шкодило.

ПОДЛИСТАК.

О еманципацији женскиња

Концепт за јавно предавање, које би имала каква госпођа да држи.

(Свршетак).

Или кад се по неки пунонадежни јуноша, чим је написао две три песмице, које нико не чита, и по неки недотупаван подлистак, назове књижевником, зашто не би онда његову сестру, ко напише и изда какав добар „кувар“ назвали књижевницом? Па кад се још и тако далеко иде, да човека, који у скупштини само по пропису гласа са „да“ или са „не“ и ни чим не показује, да је човек, називају господин посланик, господин народни заступник; ко би се онда смео усудити да тврди, да његова жена, која за све то време мора да заступа у кући и мужа и жењу, не заслужује, да се назове „госпођа посланик“ или „госпођа заступник“?

Нека нико не мисли, да су ти називи само празне речи, које никакве практичне вредности немају. Тако једно звучно име вреди више, но што би нико и помислити могао. Само кад би се једном навикло уво на „госпођа посланик“, онда би у времену, кад би дошло до штедње у свему и свачему, морали једном сви увидети, колико би јефтине,

могао заступати народ жене него људи, па кад би ми једном дошли до своје већине, то би морало чудо невиђено бити, да господа на влади забораве толико на обзире галантерије, па да одбију наш који предлог, — а на то, бога ми, посланици људи никад не могу рачунати.

Да ми заиста можемо заступати разне портфеље, о томе, држим, не треба ни да говорим. Ако би који од добрих наших мужева посумњао у то, бих га само замолила, да поброји све разне кандидате и сва разна министарства и лица у њима која се у последње време у нас изменила, па овда тешкоће разне, да се нађу људи, који ће бити по вољи и народу и околним силама. Кад све скупи уједно и о свему поразмисли, он ће увидети, да смо већ врло близу били, да и *немогуће* кандидате истичемо за разне портфеље — па зашто се, као б. јави, тим *немогућим* кандидатима не би могли претпоставити *могуће* кандидатке?

Као што рекох, нама пре свега треба до тога да је стало, да извојујемо нашем *имену* потпуно уважње а да то постигнемо, треба пре свега да дигнемо свој моћни глас против насиља, по ком ми одмах после венчања морамо да се одречемо свога имена, да примимо име човека, кога смо ми управо и подигле на достојанство *мужа*. То је већ више него безобзирност, да будуће генерације морају увек носити име очеве без икаква обзира на то, да

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Од министријал-папира могле би се правити fine штифлетне, у којима се лако силази са висине.

Од нових фронтача могли би се правити гуњици; па онда егзекутори не би нам морали скидати и кошуљу с леђа.

Од цигаретл-папира не би згорег било правити женске шешире, нека се и њима мало главе пуше, а не само кукавним мужевима.

Од књига Абердарових песама могли би се правити мидери.

Од извесних новина могла би се правити јанунцета, која се окрећу према сваком ветру.

Од Комарчићеве „Домовине“ могле би се правити лепе турске чалме.

Од „Турског Народа“ могле би се правити панакамилавке, па им црна боја не би никад избелила.

Од „Neue Fr. Presse“ могли би се правити обојци; свет би их врло радо куповао, — много радије, него што те новине чита.

Од „Н. Доба“ могле би се резати лепе пелене за малу децу, јер ми матори и тако нећемо да се повијамо за тим листом.

Од „Стармалог“ могле би се правити рукавице, јер он од неког доба као да пише у рукавицама о неким приликама, које би ваљало голим рукама протрести.*)

*) Е, тако је то; човек данас мора да допушта да га у рођеном листу вређају. Али мира ради, нека иде и то.

Стармали.

П у с л и ц е.

☞. Оно што је иза Германа остало зове се оставина. Али ако се у Карловцима буде још дуже овако администрирало не оста вина ни капи.

♣. Фалб је прибележио доста критични дана; али ови су канда најкритичнији на острву Криту.

§. У место Хенгемилера долази у Београд г. Темел. Ако је то темељ новој нашој политици, онда Србија може Хенгемилеру свесрдно пожелити: срећан пут!

⊙. Прогласише да је Ристића ударила кап. Са једном капи лажи засладили су себи неки новинари пун бокал утехе.

□. И тај су бокал сретно искапили у здравље каплара Николе, јер не капирају да Србија може имати политику својих сопствених интереса.

×. Напредњачко клепало жали што Перу Тодоровића у бувари једу стенице. До душе то је једина неуредност и противсловље у том Перином малеру.

△. У Свињарима у Босни догодио се слу-

ли је он или је *маги* у стари била врховна глава у породици. Кад се може о Јосифу II. као о сину Марије Терезије говорити; — кад се за најмлађег Наполеоновића, принца Лулу, обично говорило, да је син Еугенијин; — кад се може чак говорити о материној мази (из злобе!) — зашто се онда не би могло извести, да се деца увек по мајци зову? Но о томе можемо доцније више говорити.

Али зар није то грозно, кад се нађе женска нека, која је у себи спојила, прикупила сва она лепа својства, која су у стању да иззову дивљење целог човечанства, помоћу којих се она подиже до светске знаменитости, за чије име сазна и велико и мало у целом изображеном свету, као што се н. пр. неке славне глумице, певачице, списатељице романа, сликарке и т. д. и т. д. и сад таква једна женска нађе себи човека, кога би хтела себи за мужа да узме, јер је у њему нашла сва она особита својства, која су нужда, да човек постане муж такве славне женске, али се он зове само Милер, Шулце или Јакобсон! Е није ли то сад грозно, да она мора да се одрече свог славног имена Аделина Пати, Сара Бернхард, Лука и т. д. па да се назове госпођа Милерка, Шулце-товица или Јакобсоновица? Е то је више него ужасно!

Оно истина у обичном животу и ту правда победи, јер за те Милере и те Шулце и Јакобсоне људи ипак веле: „муж Патијеве, Лукин, Сарин и т. д. — али то нама није доста! Ми и званично тражимо, да нам се име респектира. Ако је господин Х. Б. Вудике толико смео, да

запроси руку сињоре Пепите Д'Оливо, он мора и толико скроман бити, да се после свадбе потписује: Х. Б. Д'Оливо, рођен Вудике.

Још једном: оно што ми тражимо, треба да се огривичи само на признање оних права, која ми већ имамо и којима се служимо. За то се сва жестина борбе за еманципацију мора окомити против лажног изгледа, по коме ми изгледамо као потчињене.

Скоро све наше претходнице у борби обраћале се немоћним људима и тражиле од *них*, да *они* учине краја „потчињености женскиња“, место да су рекли женскињу: Употреби моћ, коју имаш, ако у истини хоћеш да је имаш! Рекло се, женскиње је везано стегама предрасуда и сваки покушај ослобођења немогућ му је због оног ништавог: „не пристоји се!“ Али ко то одређује шта се пристоји а шта се не пристоји? Ми саме! Ми женскиње, ми и нико други. Ми то чинимо *без* дозволе наших мужава, шта више и у *иркос* њиховим протестима.

Запитајте само људе н. пр., да ли се пристоји место метле узети сомот и свилу па чистити улице? Сви ће као из једног грла довикнути: не, никако не, ни под којим условом! — Али зар се ми осврћемо на то! Не, никако не! — Чим се ми у том сложисмо, да „шлепови“ уђу у моду, вучемо ми и хиљаду рифи дугачке сомоте и атласе преко камења, улица и песка по шеталиштима.

Запитајмо којег господина, да ли он мисли да се пристоји, страним дамама у друштву обвити руку око паса,

чај, да се један жандар одметнуо у хајкуке. Ми би о тој једној новој нашој свињарији имали толико да премисљамо, да нам не би морали на ум падати неколико старих хајдука у Србији.

Фи́ра. О шта сам ја читао у комарчићевој „Домовини.“

Спи́ра. А шта?

Фи́ра. Читао сам да има у Кини један округ који се зове: **У**; а опет у Француској има једна река, која се зове **А**.

Спи́ра. Ето видиш, молим те, кад се оно напредњацима (т. ј. преобученим Циганима) викало **У-А**, то није ништа друго значило, него да иду ил у Кину ил да скоче у француску реку, — само нека се окану Србије и српских брига.

Грађа за нову енциклопедију.

Неазбучним редом, или азбучним нередом.

Мисао = вајопаснији револуционер, који никад није без фосфора, — а (што је најглавније) полиција никад не може да га затвори.

Бекрија = турска реч, која је јамачно отуд постала, што Турци не смеду пити вина.

Наполица = ђупка, којој нема друге замерке, до само те, што је једиострана.

Трафика = државна школа, која учи приватне трговце, како треба солидно трговати.

Свињар = човек, који или заиста чува свиње, или би бар требало да му се то званије повери.

Банкрот = трговац у Хрватској, који је увек гласао по своме уверењу, па га је сад бан укротио

Бука. Комарчић у својој „Домовини“ плаши људе са неким „црвеним вукодлаком.“ Како то може бити, кад други људи у Србији о томе ништа не знају.

Шука. Сигурно је Комарчић погледао себе у огледалу, па онда је за цело и видео црвеног вукодлака.

Искра истине.

Ко хоће за своја дела
да признања, славе стече,
прво мора другог хвалит' —
јер иначе боме — неће.

(по Fl. Bl.)

Кеверишанин.

он ће у својој наивности одлучно одговорити: „Не, боже сачувај!“; али како ми радо играмо валцер, ми тврдимо, да би на дану и без свирке то скандал био, против кога би се ми само страшним криком одбраниле; али у вече, уз пратњу свирке, то је галантерија, коју ми благодарним осмехом награђујемо.

А шта кажу на све то наши угњетачи? Они говоре: како ви хоћете! Да, нашим достојанственим очевима још ласка, што нас више у вече мушки око паса хватају, а наша красна браћа, љубавници и мужеви стоје као запета пушка да се на живот и смрт боре са сваким, који би се усудио, да у по дана без свирке то исто с нама учини.

Зар се нису сви људи, који се књигом бавили у томе сдожили, да за женски стас ништа неприличније неби могло бити, него разна чудовишта око, на и по телу нашем, као што су шињони, кринолини и турнири? Па шта им је то помогло? Ми, потиштене, потчињене, ми смо нашле, да је то сасвим пристојно, шта више ми смо тврдиле, да свака женска, која то све не меће на себе изгледа као очерупана тица, или као да је вилама набацала одело на себе и — тиме се ствар свршила. — За време кринолина, кад је свака „пристојно одевена“ женска за седам њих места захватила, склањали су нам се наши т. зв. угњетачи с пута најучтивије. За време кад су шињони у цвету били, кад смо ми са две главе ходиле, од којих је стражња већа била од предње, посма-

трали су наше деспоте обадве; а доцније, кад наш укус оде за сто година у натраг, па кад нашем стасу читав аршин и више дометасмо, правећи између темена и шешира читаву кулу од косе — шта су радили наши тирани? Они су гледали на нас горе и дивили се величини наше одважности. Још више: они су без приговора плаћали трошкове нашег увеличавања, као што су пре рачуне нашег ширења плаћали. Сад нам је дошло, да сматрамо турнире за нешто, што се пристоји а наши „угњетачи?“ Они обилазе око нас и диве се, како нам лепо стоје хаљине. Знате ваљда, да је један дрзнуо, да предложи да се на турнире пореза удари! Сиромаси! Он и не мисли да тиме товари и себи и браћи својој један трошак више! Добро, до сад су плаћали само турнире; сад нек плаћају и порезу на њих!

Пре једно сто година сматрали су — добро разумите: кад кажем *су* значи *ми*! — сматрали су тоциљање као спорт, који се за женскиње не пристоји. Ми промену смо наше мишљење и за неколико недеља претворисмо ми тоциљарке у сале за играње, у којима се и при сунчевој светлости и при електричном осветлењу игра. Лекари су обзнањивали, колико запалења плућа и других болести отуд долазе, али — то ништа не поможе. Ми смо нашле за вредно, да можемо да пркосимо смрти и разхлади а шта су људи радили? Они нам, као увек, пустише на вољу, и после месец дана сматрали су они за сасвим пристојно,

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Ранко. Мамице, ја знам за што ти сад у лето не носиш твој колчак.

Мати. Па за што?

Ранко. Хоћеш да га поједу мољци, па да ти баба на зиму купи нов. Је л' да сам погодио?

Ранко. Ја бих волео знати, за што деци није слободно пушити.

Отац. За то, јер ко би год видео да деца пуше, кавао би да је то гадно и прегадно.

Ранко. Ал ја би се сакрио, да ме нико не види.

Ранко. Дај ми, тетка да купим лубеницу.

Тетка. Немам ситних новаца.

Ранко. Па дај ми крупних, јер ја баш и не волим ситну лубеницу.

Три — н.

Наш мали Милорад има једва две пуне године. Кад је отац пролетос садио по врту воћке, ушта он оца:

— Јел' тата, засто си ти мето ту то дрво?

— Ту ће синко родити кајсије, знаш шта си зимус јео, ово слатко.

— Па хајде тата — рече Милорад — мети ту јос једно дрво, па нека на њему роди — пекмес.

Шогор.

Учитељ: Стево изађи на табу.

Стева изађе.

да младо женско само излази, куд му је воља, само ако је имало пар гвоздених ципела преко руке, шта више бацали се пред нама на колена и помагали нам, да обучемо и учврстимо оне ципеле — исто, као што би и са штулама радили, кад би ми пронашли, да се пристоји ићи на штулама.

Па треба ли једног доказа, да ми све можемо учинити, што год хоћемо, само кад се у том све сложимо, шта хоћемо и да хоћемо? — Не, немојмо да учинимо људима ту неправду па да тврдимо, да ми немамо те моћи. Ми смо им већ доста неправде учинили, што нисмо тој моћи право извојевали и ми то треба да поправимо. Време је да ту моћ у своје руке узмемо, с којим они ништа не знају да почну и за коју они нису у стању да буду одговорни.

Али — можда ће једна или друга слушаница запитати — па кад ми имамо ту моћ а не морамо да носимо никакве одговорности — зашто се с тиме не задовољимо?

Јер би то била и грехота и срамота! Јачи не сме слабијем свој терет товарити! Дозволите мени, да вам онако пријатељски пове им прави узрок: то је све

људима за љубав!

Њихова ствар стоји врло јадно. Поредак друштвени који је за њиховог газдовања — или управо: њиховог привидног газдовања постао, прети да се сурва. Нико не-

Учитељ: радићеш ову задаћу: Њих 8 људи имали су једнак број коња, а сви заједно имали су 40 коња, колико је коња имао сваки?

Стева (ради): ту треба да поделим 40 са 8 па ћу дознати колико је имао сваки; дакле осам у четрдесет иде четир пута, четир пута осам је тридесет и шест, остаје ми четир, сваки је човек имао четир цела и четир осмине.

Учитељ: Но децо, је ли Стева добро радио, од куд се коњи деле на осмине?

Сви ћуте, на један пут ће мали Рада — молим господине ја да кажем.

Учитељ но хајде, реци ти Радо.

Рада: молим сваки је имао по четир коња, а оно су друго — ждребад.

По чувењу:

Шогор.

Стари и нови свет.

„Ах! Ти си ми цео свет!“

вели чика Гаја.

Насмија се на ово,

куварица Наја.

„Па кад сам ја цео свет,“

— несташно га пита, —

„Шта је онда госпођа,

наша поносита??“

— „Знаш, душице“... замуца,

на то грешник стари,

„Ти си овај нови свет,

а она је — стари!“

По немачком

Др. Казбулбуц.

ће више да буде слуга, нико дакле не може бити ни господар. Не дођу ли они под женску владу све ће да пропадне.

Тако звани људи државници тако су рђаво газдовали са државама, да ево све ближе иду општем банкротству. За то је нужно да ми, што се разумемо у домазлуку изађемо као жече државници и својевољно се посла латимо пре него дотерамо догле, да им после ми будемо ексекутори.

Јавна је тајна, да се сви људи сложили у томе, да се никакав рат више не сме водити и за то државници морају да упропашћују државе, да би ове могле бити у стању повести рат са онима, који би могли ратовати. И ако то тако потраје тешко да ћемо моћи избећи један грозан рат, у ком ће људи, да би рат онемогућили, један другог до последњег поубијати а — јелте: то не смемо ми допустити?

Дакле: кад нема друга начина, да сироте људе од пропасти сачувамо, онда ћемо ми да се жртвујемо, ми ћемо из све снаге да се боримо за —

еманципацију женскиња.

По немачком слободно

Мл. Ј—ћ.

Дуготрајна љубав.

Давно се већ наш г. Војин заљубио у гђцу Марту, но није смео никако да јој падне пред ноге и да јој излије осећаје свога срца. Једног дана реши се он да и то сврши. Оде гђци Марти, а ова је баш тада седела сама и плела чарапе.

Г. Војин: клањам се гђе!

Г. Марта: клањам се

Г. Војин: ви сте врло вредни.

Г. Марта: као што видите.

Г. Војин: гђе Марта имао бих нешто да вам кажем.

Г. Марта: изволите, ја слушам.

Г. Војин: Гђе Марта! ја... овај... хтео сам... т. ј. ја...

Г. Марта: но та почните већ.

Г. Војин: хоћу, хоћу! дакле; гђе Марта, од оног часа, кад сам Вас први пут видео, заволео сам вас, будите моја, неубијајте човека који без вас не може живети, јер богами ако ме одбијете ја... ја... ја ћу се убити.

Г. Марта: жао ми је господине али ја вас нељубим, те вас морам одбити.

Г. Војин: кад је тако ја идем... идем да се — заљубим у гђцу Савету.

Г. Марта: сретан пут!

Шогор.

Мом пријатељу без косе или ћелавом пријатељу.

Млад си — велиш — па си ћелав

ал срамота то није,

и Турчин је ето ћелав!...

Да! — само што с' он брије!!

Ј. Војин-Мањин.

Професор и ђак.

Проф (уједно и катихета. Љутито). Кажте ви мени Лазаре, од куда долази то, да ви читаво полсвину стране „паримеја“ изоставите? Зар сме тако што бити?

Ђак (један од искрених). Ја држим да — сме. Ево и зашто: Кад се сме нашем великомученику Лазару изоставити читаво „вел. славословље“ (које по типичу не сме бити), и притом доказивати да је Видов-дан обичан дан, онда држим, да оно што сам ја прескочио, сасвим је незнатна ствар.

(На ове речи није г. проф. и катихета ништа одговорио, али наш Лазар ипак је зато добио одговор у — оценама.)

Неко, кога г. проф. и катихета не сматра за свога — љубимца.

Жалосан калембур.

Босна је окупирана у име „културе.“

Кад је „култура“ у њу улазила то је било са великим хуком и шумом.

Али кад у своје (т. ј. управо у наше) вријеме из ње изиђе, оставиће је без шума.

Један Босанац.

Вечита робија.

„Јеси л' чуо, да сиротог Мићу оковаше?

Две године робије му тешке, уз то даше?“

— „Две године? Чудна чуда! то је ништа!“

вели на то ојађени, стари Пишта.

„Како ли су мене текар оковали,

па *вечиту* робију ми, уз то дали!

јер кад пона рече: Амин, и до века!

против *овог* ланца нема никад лека!

Него вуци, докле живиш, оков прави,

док те једном не притисне, те угњави!“

По маџарском.

Др. Казбулбуц.

Да не оде жељно на онај свет!

Разболи се једно Циганче и пре него што ће издатути, паде његовој матери на ум, да болесног кад је на умору, треба понудити са свачим, па оно што жели ваља испунити, да не би отишло жељан на онај свет.

Тако и она уради; стаде детету више главе па рече: Сине, да л' би ти сад јео мало меса? а дете сирото пуно радости што га ова нуди да једе, одговори: Јео би, наће! А она на то одговори: Е, сине, и ја би, али нема. Па онда опет га поче и даље нудити, па кад би дете казало да оће, а она олма каже: и ја би, ал нема. Ово није могло дуго трајати овако. јер је Цига већ готов био и још жељнији умре него пре да је умр'о, док га мати није нудила.

Кад мали Цига умре матора Циганка оде да благосиља Бога, што ју је потсетио, да понуди своје дете, те сад бар није отишло жељно на онај свет.

Чему не треба тумача?

Кад млада госпођица узме прстен каквог господићића па проба како би стајао њеној руци

Кад нас ко посети у 12 сати у подне и пита шта кувамо данас за ручак.

Кад у кафани когод неколико пута вајкне се: о мај, заборавио сам пикелу са дуваном.

Кад трговац, који држи четир коња, почне често да меће на лутрију.

Кад који касир купи Бедекерову књигу: „Die Reise nach Amerika.“

Кад девојка од 25 год. почне да се бреца на родитеље и да залушава брата.

Зеџ у шуми, а ражањ се прازی.

„Луда памет погибија готова“.

(Нар. пословица).

Ово је познато многим — па се шта више и као пословица употребљује. Није то давно било, отишао сам ја у неко планинско село, једно од најлепших наших равних села. Кад сам дошао неком свом пријатељу питао сам га, да ли је што од дивљачи уловио за јело, а он ми одговори: „Нијесам, али ћу ићи сад, по свој прилици биће за вечеру што масно. Ти синко — рече своје синчићу — направи ражањ за зеца, па ћемо га пећи; мислим, да ћу бар једног уловити, јер сам их неки дан у једној думачи видио доста!“ То рекавши узне пушку и оде у лов.

Пошто је наступила ноћ врати се мој пријатељ из лова али празне торбе. Дошавши у врт, гдје га ми чекасмо назва нам Бога па рече: „Ово ми се до данас никад не догоди, јер кад год сам отишао у лов, уловио сам ако ништа: јаребицу или голуба; но до сад се нисам ни „изувао прије брода“ као сад, т. ј. нисам правио ражања прије него што сам уловио зеца!“

Тако је и Г. с Борака звао друга и говорио му: „К...! кад ја будем херцеговачки митрополит, ти ћеш бити „прото“ или „архимандрит“.

Томе као да је врана мозак попила, незна, да је у зеца гладак реп и да се може врло лако из руке измачи! Јадно би то било стање те земље кад би она спала и на такве попове; јер би у... имала мјеста!!

У Ц.

С. Бодирога.

Он и она.

Он. Виш, Љубице, ти с' потомка
Царице Милице,
Па као таквој нашто т' „мидер“
Зашто белиш лице?

Она. Јест' Милане... ал' ти спадаш
У потомке Лаза,
Па као таквом, нашто „лака“,
Нашто т' бркомаса?

На ове њене речи
Ућутао Миле
Јер да смо ми мушки бољи
И женске би биле...

Неверишанин.

С и т н и ц е

Питао учитељ ученика: „Шта значи: ангел бјелосносај взиваше ко плачущим?“ А он: „ангел бијела носа викаше онима, које плачу!“

Рекао друг другу, кад се у селу Р. направио ладњак: „Јоле! онај ладњак, што господа начини врећеће и за нас.“ Он на то: „Зло је доша по нас, боље би било да га није, јер до сад смо добивали у нећељу мјесто другог јела репу, а сад ћемо од Штрекала Ђ... сваки дан репу; мјесто лијена хљеба добиваћемо хрђави, т. ј. такав у коме је пола ражи, а пола самљивена дрвета!“

Тако је то кад се не пази како људи раде!

У Ц. 28/VI.

Бодирога.

Из изнудства.

Женском створу можеш казати: „Ви сте љути, ви сте јогунасти, ви сте лакоумни, — али ви сте лепота од света.“ Тако говорећи нећеш стећи непријатеља.

Е, ал реци којој: „Ви сте мудра, скромна, вредна, блага васпитана, пуна карактера — ал нисте лепота од света.“ — То реци ал онда и утеци.

А. Даклем ви ћете ми дати једну собу под најам. Је ли у соби све у реду?

В. Све је у реду. Само молим јесте ли ви дуваница? — пушите ли?

А. Пушим.

В. То је ба... добро. Онда вам неће сметати, што се и фуруна пуши.

Професор Шта разумете ви под том речи: теорија.
Љак. Нешто непрактично.

Дошао позван гост у кућу где су биле осим домаћице још четири одрасле женскиње, које би све могле бити редуше. Требало је да се руча у 12 сати, ал ево прође већ и један сат и ручак још није готов. Кћери да позабаве госта, показиваху му своје „штикераје“, „шлинтераје“, „хеклераје“ и друге лепе ствари, које су саме израдиле. Па ће онда једна запитати: „Господине, који женски рад ви најрадије имате?“ — А гладан гост одговори сасвим искрено: „Од свију женских радова ја најволијем савијачу са сиром.“

Слуга. Молим, господару дајте ми два форинта, морам да излечим своје чизме.

Господар. А шта фали твојим чизмама, кад им треба лека?

Слуга. Имају водену болест.

Господар. Како то?

Слуга. Чим угазим у бару, оне се напуне воде.

Не увек.

Лешик. Збиља, снаш' Ано, да ли ваш синчић још једнако муца.

Снаш' Ано. Не муца увек; — само кад говори.

Око поноћи.

Око поноћи скочи мајстор Гавра из свог кревета, запали свећу, скиде са полице боцу ракије — и повуче онако својски, како већ он уме. Жена га је из постеље карала: За бога, човече, шта то радиш. Знаш да ти је доктор ракију забранио, а ти опет пијеш.

— Ћути, жено, ћути. Сад сам баш сневао да сам јео неке здраво масне кобасице, па се морам ракије напиту, да ми не шкоди.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

www.unilib.rs Преводим ремек-дело дичног маџарског песника Им-
бре Маџача. Делу је наслов:

ЧОВЕКОВА ТРАГЕДИЈА.

Са првом трећином тога рада већ сам готов и по томе видим, да ћу од пр. 10—12 недеља моћи довршити целу књигу. Довршићу је, — ако бог да — и онда, ако наше данашње прилике досуђују, да и не угледа света — но са свим је природно, да ће ми се посао већма милити, ако унапред стечем уверење, е ми труд неће остати у рукопису. За то и пуштам овај предходни оглас у наш мали српски и хрватски свет.

Одлучио сам да покушам књигу ову издати својом накладом. Књига ће изнети око 13 штамп. табака на финој артији. Цену јој стављам 1 фор. 50 н. (За Србију 3 дин. и 75 пара).

Молим дакле свакога, ко жели дело ово имати, да ми се што пре као предбојник јави. Скупљачима предбројника дајем једанаесту књигу на дар. Оним појединцима и скупљачима, који ми пошљу новац пре изласка књиге, послаћу је о своје трошку, осталима пак послаћу је о њиховом трошку уз поштанску накнадицу (per Nachnahme)

Ако ми се јави 600 предбројника, који би књигу ову хтели имати латиницом штампану, ја ћу је дати штампати и латиницом.

Молим пријатељске листове српске и хрватске, да овај оглас прештапају

У Каменици, о Петрову дне 1889.

З.-Ј. ЈОВАНОВИЋ,
(Kamenic, Srem)

РЕД ШЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1889. до
од 8. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН, ТИТЕЛ: сваки дан у 5¹/₂ сати после подне

Из НОВОГ САДА за ПОТИСКЕ СТАНИЦЕ: сваки дан осим петка у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: сваки дан у 10¹/₂ сати пре подне.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

Молим да се чита!

Нема сумње да све што је природније то је боље, те као што бива код многих земних производа, да земљинте и поднебије дају им изврственост и доброту, то бива исто и код маслиновог зејтина.

Мој зејтин „луштитки“ је кусан, слadak и ма-
став што нијесу они који се данас по многим мје-
стима употребљују. Он је цијењен и овђе, гђе маслине
рађају а и у самом Спљету добављају га отменије по-
родице за своју домаћу потребу. Тај зејтин добављам
ја непосредно из најчистијих кућа те је у сваком
погледу чист, што не бива ипаче у трговини прола-
зећи кроз многе руке и разна спремишта.

Разашањем га поштом уз поужење у посудима
(Blechbüchse) од 5 кила по фор. 4.— франко а
пошто се све само собом препоручује најбоље, то
молим да се покуша.

Односне цијеновнике на захтјев шаљемо бесплат-
но и у свако доба.

Никола Михајловић
Castelnuovo di Cattaro Dalmacia

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости
у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса.
Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним
бојама (које су као год и масне) а и без боје, који па-
тосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код сто-
варишта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 2—6

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.
Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

Ја Ана Чилаг

са мојом 185 центиметара
дугом див-лорелен-косом, добила
сам је 14-то месечном употребом
помаде, коју сам ја сама прона-
шла. Ова је помада једина по-
моћ против опадања косе Она
унапређује растење косе и јача
власиште Код мушких проузро-
кује брзо и снажно растење бр-
кова и браде, и у опште даје дла-
чици већ после кратке употребе
природну ејајноћу и лепоту, сврх
тога чува је до у најдубљу ста-
рост од преране оседелости. Цена
је једне тегле 2 фор Разашања-
ње дневно на све стране света
одмах по плаћеном готовом нов-
цу или унаточ (Postnachnahme).

CSILLAG & COMP.

Budapest, Königsgasse
куда треба све наручбине слаги.

При наручбини од 6 тегли на ви-
ше 25% попушта и плаћена по-
штарина. 10—20